

GAZETA TRANSILVANIEI

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA
Braşov, Calea Victoriei Nr. 35
— Telefon 2226 —

Abonament anual 200 lei. Pen-
tru strelnătate, autorităţi, insti-
tuţii şi întreprinderi 500 lei
Anunţuri şi reclame după tarifi

FONDATA LA 1838 DE GHEORGHE BARIȚIU

Apare de 2 ori pe săptămână

România este hotărât paşnică.
Ea vrea să desăvârşască în linişte opera de consolidare
dar tot atât de hotărâtă este de a păstra integritatea şi inde-
pendenţa ei.

M. S. Regele Carol II.

Gânduri pentru zece Mai

Cu prilejul zilei de zece Mai, Românii au datoriat ca, întorcându-şi privirile înapoi spre anii luptelor grele care au dus la Neatârănare, să reflecteze asupra datoriei clipei de faţă.

Zece Mai simbolizează pentru Români independenţa şi Regatul, după cum 24 Ianuarie simbolizează Unirea cea mică şi 1 Decembrie Unirea cea mare. Sunt datele cele mai importante din epoca de clădire a României moderne. Sunt zilele sfinte, în care Românii, după multe şi lungi secole de suferinţe, au cunoscut în sfârşit triumful cauzelor lor, triumf care a culminat în realizarea unităţii tuturor fraţilor.

Dealungul veacurilor, poporul românesc a cunoscut de multe ori îngeunuchurile unor lupte crunte şi înegale. Aşezat la răscrucea europeană a tuturor năvălirilor barbare, împinţat chiar pe graniţa bătăliei de secole dintre creştin şi musulman, permanent obiect de discordie şi de invidie pentru marile Puteri din sud-estul Europei, poporul românesc a înfruntat toate vânturile şi de grantul construcţiei lui naţionale mereu vie şi permanent treze s'au frânt valurile celei mai îndărătnice competiţii strelne. Cu tot acest trecut de suferinţe şi asuprire, Românii n'au putut fi desnaţionalizaţi în nici una din regiunile în care soarta l-a semănat, iar virtuţile lor au căpătat cea mai strălucită răsplătire prin realizarea României-Mari.

Aceasta este realitate vie. România-Mare, nu este fructul hazardului şi nici al vreunei nedreptăţi comise faţă de unul sau altul dintre popoarele învecinate. România-Mare reprezintă repararea unei Injustiţii

seculare şi mai ales încununarea victorioasă a unor lupte pe care Românii le-au dus timp de secole. România Mare este opera tuturor generaţiilor de Români, care au pătimit, au luptat şi-au învins, meru pentru un acelaş ideal şi de aceea ea reprezintă o înighebare definitivă, care nu mai poate fi modificată în nici un fel de nimeni.

Astăzi, când sărbătorim zece Mai, este bine să ne amintim aceste adevăruri.

Mai avem de asemenea datoriat de a ne întoarce gândul şi plin de recunoştinţă spre toţi acei luptători neînfricaţi care, având sabia într-o mână, au ţinut în cealaltă ridicată mereu sus facla luminoasă şi în vecl nestinsă a românismului. Să ne amintim de vitejii voievozi valahi şi moldoveni, de martirii ardeleni ai libertăţii, de patrioţii din epoca renaşterii politice a secolului al 19-lea. Lor le datorăm aproape totul. Luptele şi virtuţile lor să ne fie îndemn în lupta pe care n'o dorim, dar pe care va trebui poate să o ducem odată pentru păstrarea intactă a moştenirii lor.

Să ne amintim de Acela, care a fost ctitor al României moderne, de Regele Carol I. De numele Lui e legat 10 Mai. El a realizat independenţa, punând bazele Regatului, care în mai puţin de un veac s'a întins până la graniţele fireşti.

Să nu uităm în această zi de 10 Mai tot ceea ce datorăm Monarhiei, Dinastiei şi stăns uniti în jurul Marelui nostru Rege, M. S. Regele Carol II, Consoliderator al României-Mari, să privim viitorul cu o încredere egală cu mândria cu care privim trecutul.

lor rele s'au mutat la oras. E drept, că acum la sat, oamenii lor — seara — abea de au timp să mănânce ceva pentru a-şi putea da somnului, oboseala trupurilor muncite. Acolo, nu mai e vreme de purtat vorba şi nici ascultarea lor, mai ales că şi sărbătorile sunt acum, zile lucrătoare.

Nu tot aşa se întâmplă în lumea oraşului. Aici, oamenii lui, lucrează cel mult opt ore şi restul vremii — cel mult — îl petrec discutând toate „problemele la ordinea zilei”. Se adună, fie la cafenea, fie acasă, fie că se plimbă pe stradă, discutând — unii cu gesturi largi, alţii tainic şi pe şoptite, — toate lucrurile şi toate faptele care le trec prin minte. Şi e suficient ca de undeva să fie trimisă sau plasată o ştire cu un caracter extranormal — ca apoi, prinsă de antenele unuia, să fie retransmisă, cu voce coborâtă şi cu toate inutilitele precauţiuni şi asigurări — altuia, tot atât de flămând de senzational. Aceasta, la rândul său, o dă mai departe — în ciuda asigurării-

lor de tăcere care au fost date — având grijă, bine-nţeles, să-l amplifice, mai ales acele părţi, care l se par lui prea normale şi de crezut. O astfel de ştire — în mai puţin de o jumătate de oră — face ocolul oraşului, folosindu-se de toate mijloacele de transmisie.

Fără îndoială, că toate aceste neadevăruri şi invenţii, toată această îngrămădire de senzational şi extraordinar, nu sunt altceva decât lovituri repetate şi destul de puternice, care se dau coardelor şi așa destul de întinse ale nervilor noştri. Şi nu este de asemenea exclus, ca în spatele lor, să se găsească anumite gânduri şi întereş, lansate cu scopuri bine hotărâte, şi care nu ne sunt deloc de folos sau măcar binevoitoare.

O severă cursă şi o exemplară pedepsire a acestor inconştienţi ai vorbelor face mult bine tuturor, mai ales, că în vremurile de acum, calmul şi normala întindere a nervilor sunt factori de prim rol.

Const. P. Taus.

Problema Românilor săceleani

În epoca de *Renaştere Naţională*, una dintre cele mai importante probleme, la ordinea zilei, este fără îndoială şi problema Românilor săceleani, care trebuie soluţionată, grabnic şi definitiv pentru repararea istorică a nedreptăţilor făcute elementului etnic românesc, — odată numărul, bine situat materialmente şi cu influenţă — azi împuţinată, săracă şi neglijată aproape cu desăvârşire.

Românii din Săcele, acum 100 de ani aveau şi pământuri, şi case, şi grădini şi turme numeroase de oi, de cai şi de vite cornute. În ultimele patru decenii — din cauze bine cunoscute, — atât pământurile, cât şi casele cu pădurile Săcelenilor au trecut în mâinile minoritarilor, ajutaţi băneşte şi moralmente de o stăpânire — nouă Românilor — masteş, turmele s'au împuţinat, iar populaţia românească din Săcele a împânzit lumea.

De prezent, — când dreptatea dumnezeiască ne-a desrobît politiceste, — se cade ca elementul etnic românesc din Săcele să fie repus în situaţia economică în care se găsea, cu 100 de ani în urmă. O spunem respicat, că nu urâm pe minoritari, dar ne iubim neamul din care facem parte şi vom să-l vedem repus în situaţia materială, numerică şi determinantă, situaţie care l-a fost răpîtă prin forţă şi viclene uneltiri.

Este elementul etnic românesc mai puţin inteligent, mai puţin capabil de muncă, mai debil fiziceste, ca minoritarii? Răspunsul este un categoric nu. Atunci se pune întrebarea, ce este de făcut, mai ales când bunăvoinţa d lui Rezident Regal prof. Alexianu şi dr. Voicu Nişescu, preşedintele F. R. N. al judeţului Braşov, este bine cunoscută şi gata să sprijin-

nească orice acţiune practică, care urmează să ducă la ridicarea bunel stării materiale a Românilor săceleani?

Voi încerca să dau unele idei călăuzitoare, şi rog în acelaş timp, ca şi alţi înţelegători ai problemei Românilor săceleani să se pronunţe deschis, hotărât şi fără dedesupturi.

1) Să se încheie definitiv, *divergenţele personale*, izvorâte din amoiţii deşarte, din vanităţi, din orgoliu, sau supraevaluări proprii, şi toţi Românii săceleani, umăr la umăr, să a-ţio-

neze unitar, disciplinat şi dinamic, pentru binele comun.

2) Să se pună la dispoziţia unui comitet de iniţiativă, de 3 persoane — recrutaţi dintre bărbaţii cel mai căliţi în acte de sacrificiu, de apostolat şi de idealism românesc şi creştinesc — fondurile necesare pentru cumpărarea de case, de grădini, de pământuri şi de tot felul de averi imobiliare ce s'ar ivi de vânzare.

3) Să se subvenţioneze şi încurajeze ţesătoria de lână şi de bumbac, ca industrie caznică şi de uzină.

4) Să se distribuie şi să se încurajeze creşterea oilor de soi a vacilor de lapte, a porcilor, a păsărilor de casă, a viermilor de mătase, apoi albinăritul, pomicultura şi horticultura.

5) Să se aprovizioneze populaţia cu cereale şi cu alimente, excluzând intermediarii.

6) Să se îndrumeze copiii şi fetele, la comerţul şi meseriile practice.

7) Să se dezvolte industria tăbăcăriei, a lemnului şi a confecţiunilor.

8) Să se ocrotească bătrânii bolnavi şi incapabili de muncă.

Dacă aceste condiţiuni vor fi satisfăcute integral prin omenii altruişti — prin oameni cu suflet pentru binele neamului românesc — populaţia românească din Săcele se va prezenta în anul 1950 în condiţiuni neasămănătoare mai bune ca azi, — iar când vom serba aniversarea celor 100 ani dela epoca frământărilor de afirmare românească în ţară strelină, *Problema Românilor săceleani*, ajunsă la scadenţa în 1918, va trebui să fie deslegată, pentru că demnităţea noastră de element făuritor, alcătuitor, susţinător şi apărător de stat, *pretinde să fie deslegată în mod integral şi neamănil.* St. Penes.

Guri rele şi svonuri

Rămân într'adevăr aluşi de mulţimea şi proporţiile anumitor svonuri care, de cele mai multe ori, se nasc dimineaţa şi mor imediat după amiază. E drept că există, deasemenea, anumite soapte care prind consistenţă şi lovesc tiranic coardele întinse ale nervilor bleşilor oameni. Indiferent însă de lungimea vieţii lor şi de amploarea ce o'au, toate aceste minciuni patente, şoptite de guri neroade, au acelaş nefastă influenţă. Şi nu numai asupra celor slabi de înger...

Ştim. E un păcat, sau mai precis, sunt acestea semne oarecum inevitabile ale vremurilor prin care trecem. E un blestemat fapt natural, ca atunci când vremurile sunt grele, când mânia oamenilor a scăpat din zăgazuri, să la naştere, ba mai mult, să sporească — de cele mai multe ori însuşi — veştile pe care, mai întotdeauna le scorneşte o gură rea dintr'o minte certată cu împeziimea şi cu judecata. E destul — Doamne fereşte — să se întâmple un

fapt fără nici-o importanţă sau legătură cu realităţile prezente, că imediat, din creierul de scrinteală al vre-unuia să iasă aceste limbi de vipere ale svonurilor mincinoase şi să picure otrava lor în minţile care nici în vremi normale nu judecău. Şi aceştia, din spalma întunecată a necugetării lor, să le mărească, să le amplifice, până la proporţii de catastrofă. Şi nu se mai miră nimeni că dela o vreme încoace, circulând cu acea demonică persistenţă, încep să fie crezute şi de oameni, care se laudă zilnic cu păstrarea controlului „la rece”.

Şi aici merită să fie pomenit un fapt curios şi cu deosebite interesant.

Eram oarecum obişnuiţi ca acele guri rele — lansatoare de fel de fel de svonuri de boinăvă fantezie, — să le găsim la sate, ştiind că aici, mai ales, prind, orice ştiri, indiferent de ce natură sau mărime ar fi. Ei bine, acum câmpul de desfăşurare al svonurilor şi haut-parleur-ului guri-

Oştirea în trecut şi în prezent...

Printre multe alte manifestări ale tembelismului oriental, pe care Regele Carol I, la venirea Sa în ţară, le observase cu ochiul său ager, era şi neglijenţa în îmbrăcămintea soldatului şi delăsarea în ţinutul.

D-l Cezar Petrescu, în minunata d-sale carte, *Cel trei regi*, ne spune: „Portul soldaţilor îl nemulţumii dela început” precum şi „ţinuta moaşe nepotrivită vestmântului”.

Dar acestea se petreceau acum şaptezeci de ani şi mai bine... Şi erau nişte triste vestigii ale unui trecut sbuciumat, care nu îngăduise exercitarea virtuţilor strămoşeşti.

De-atunci ce progrese s'au făcut! Ţi-e mai mare dragul, când vezi azi câte o santinelă chipeşă, cu capela potrivită pe cap, cu mantaua ajustată pe corp, cu centironul bine potrivit sub galcă, cu pantalonul întins, boţancii lustruiţi şi înmănuşat; sprinten în mişcări şi conştient de menirea sa.

Stă şi strălucul şi priveşte cu respect şi admiraţia, căci în

această formă exterioară se oglindeşte o stare de spirit generală. Este manifestarea în afară a unei culturi, pe care soldatul nostru şi-a însuşit o în familie, în şcoală şi mai apoi în armată. Aceasta nu poate fi decât spre lauda şefilor mari şi mici din oştire, care înţeleg menirea soldatului nostru în vremile de azi.

Aşa se şi cuvine. Căci cetăţeanul, care îşi sacrifică pentru înzestrarea oştirei, de multe ori şi strictul necesar, vrea să vadă pe urma jertfelor sale progres, o stare de lucruri, care să inspire încredere şi speranţă.

Dacă totuşi pe lci pe acolo, se mai pot vedea abateri dela starea generală bună, să nu se generalizeze şi mai ales să nu se bârfească în umbră. Datoriată acelor, care văd aceste rămăşiţe triste ale trecutului, e să le semnaleze celor în drept şi luându-se măsuri de îndreptare, să ajungem cu oştirea la acea desăvârşire ideală, care se în cadrează atât de bine în e. Renaşterii Naţionale. D.

Administrația locală și problema îmbunătățirii traiului populației

— Dispozițiunile ministerului de Interne —

De la ministru de Interne Mihail Ghelmegeanu în urma înscușilor făcute în țară, și a conferințelor cu rezidenții regali, care s'a ținut la Brașov în ziua de 4 Mai c., a dat un ordin circular către toate Ținuturile din țară.

Ordinul adresat rezidenților regali are următorul cuprins:

„Chestiunile interesând îmbunătățirea traiului populației dela sate și orașe, trebuiesc să facă obiectul cercetărilor și preocupărilor D-v. permanente pentru arătarea lipsurilor și precizarea propunerilor de îndreptare care vor fi comunicate ministerelor economice respective, în vederea rezolvării lor.

Administrația locală va da un concurs activ și fără preget de cercetare, inițiativă și propuneri, ca să se găsească mijloacele cele mai indicate pentru aprovizionarea populației, înfrânarea speculei și stabilirea prețurilor, care să concilieze interesele producătorilor cu nevoile maselor largi ale consumatorilor.

În deosebi preocupările D-v., vor avea în vedere asigurarea existenței și distribuției articolelor alimentare și a mărfurilor de mare consum țărănesc și orășenesc.

În acest scop, potrivit dispozițiilor ce veți primi dela ministerul economiei naționale, veți lua măsuri pentru identificarea disponibilităților existente în Ținutul D-v. — pentru a se asigura apoi indetularea regiunilor în care s'ar simți lipsa articolelor alimentare și a mărfurilor de mare consum.

Veți lua inițiativa ca și în Ținutul D-v., să asgu-

rați până la limita posibilităților locale, organizarea mijloacelor de transport, pentru aprovizionarea localităților care au lipsuri.

În toate chestiunile privind asigurarea existenței și repartizarea rațională a disponibilităților articolelor de mare consum după nevoile fiecărei regiuni, veți lucra în colaborare cu toate căpeteniile autorităților locale, luând inițiativele necesare

TIMBRE

pentru înzestrarea Armatei neperforate puse în circulație și introducerea unei ștampe speciale de zi cu ocazia aniversării Independenței României

Direcțiunea generală P.T.T. aduce la cunoștința publicului, că pe ziua de 10 Mai se va pune în circulație o nouă serie de colițe din emisiunea comemorativă „Carol I” neperforate în trei colițe, care se vor vinde în serie completă cu prețul de lei 120, pentru mărirea fondului destinat înzestrării armatei.

Totodată, cu ocazia zilei de 10 Mai, „Aniversarea Independenței României” se va introduce o ștampilă specială de zi, care va fi aplicată cu tuș negru pe colițele din emisiunea „Înzestrarea Armatei”, perforate care se află deja în circulație, precum și pe colițele de timbre neperforate care se vor pune în circulație în acea zi.

Stampilarea se va face numai în ziua de 10 Mai c. la ghișeu centralizat al Oficiului Poștal Central București I.

Vânzarea acestor timbre se face numai în serii complete.

Nu se vor stampila decât colițele înzestrării Armatei perforate sau neperforate, cumpărate la ghișeu.

Fiați-vă și publicul, care dorește să contribuie și pe acea-

și veți organiza și stimula toate mijloacele de acțiune, publice și particulare, ce vă stau la dispoziție, în limita atribuțiilor legale ce aveți.

Pentru procurarea mijloacelor financiare necesare acțiunii economice pe care v'o recomandăm, consiliul de miniștri a dat încuviințarea întrebunțării fondurilor în bugetele Ținuturilor, deocamdată pentru aprovizionarea de grâu și lemne.

A ținea rodnică ce ați dirijat până acum, la conducerea Ținutului D-v., este o cheazăie a reușitei activității cu caracter economic, în serviciul nevoilor locale, pe care v'o cerem stăruitor”.

stă cale la opere de înzestrare a armatei, pot să-și rețină numărul de serii ce doresc, făcând comenziile din timp la oficiul poștal din localitatea respectivă și achitând costul integral al seriilor de timbre cerute.

Luptă izbucită contra morții

(Dela corespondentul nostru din Berlin).

La expoziția din Milano se prezintă într'un pavilion german prestațiunile chimiei și farmaciei germane. În special cercetările serobacteriologice germane sunt demne de admirație. Lumea specialistă medicală comemorează anul acesta pe medicul german Emil von Behring, care acum 50 de ani a introdus în practica vindecării medicale terapia serului de sânge dezvoltată de dânsul și astfel a salvat viața multor milioane de oameni. Dela introducerea serului Behring contra difteriei a scăzut curba mortalității în toate țările civilizate dela 75% la 3%. Altă mare faptă a lui Behring a fost introducerea vaccinului contra difteriei.

Prin serul său contra tetanusului, Behring și-a câștigat neperforabile merite și în privința soldaților. Bacilul tetanus, care se află în pământ și în murdăria străzii, provoacă, în caz că ajunge pe o rană, aproape totdeauna infecții mortale. Aceasta în special la ră-

Cazinoul SINAIA

deschis în fiecare zi

ROULETTE--BRAZILIANA--BACCARA

204 1—2

Camera de Comerț și de Industrie Brașov
Registrul Comerțului.

Cerere de înscriere modificatoare

Nr. 27 Fs. Bancar

Subsemnatii Teutsch Heinrich și Dr. Thieser Rudolf, domiciliati în Brașov, Piața Libertății Nr. 26, în calitate de director general și procurist al Casei Generale de Păstrare din Brașov, Piața Libertății Nr. 26, cer înscrierea în registrul de comerț al Camerei de Comerț și de Industrie din Brașov a mențiunii următoare, care modifică înmatricularea făcută în registrul bancar Nr. 27 fs.

Radierea cenzorului Ludovic Servatius ca demisionat.

Înscrierea d-lui Wolfram Hereil ca cenzor.

Făcută la 13 Aprilie 1940.

Casa Generală de Păstrare din Brașov,
ss. Teutsch. ss. Dr. Thieser.

Subsemnatul, primsecretar al Camerei de Comerț și de Industrie Brașov, certific că cuprinsul prezentei cereri a fost înscris în registrul analitic de comerț, în care mențiunea modificatoare cerută a fost efectuată la Nr. 27 Fs. Brașov.

Brașov, la 19 Aprilie 1940.

L. S. ss. Dr. Gologan-
prim secretar.

207 1—1

niri în timp de război, dar și la accidente „civile”. Tratamente profilactice cu serul Behring contra tetanusului în latură groasă și față de această grea maladie.

Behring a fost sârbătorit de către multe asociații științifice. În Italia Reale Societatea Italiana d'Igiene din Milano, Academia Scientiarum din Boșna, Academia regală pentru medicina din Torino l-au ales de membru al lor, afară de aceasta în anul 1896 a fost distins de regele Italiei cu decorația Ordinului Coroanei Italiei.

Behring a murit în anul 1917. Pe bazele puse de el s'au

putut obține alte succese mari în domeniul combaterii bolilor infecțioase în uzinele Behring, înființate de el în Marburg, s'a continuat fără întrerere muncă uriașă a marelui cercetător. Multe medicamente și vaccinuri s'au luat drumul de aici spre lumea largă.

Un profesor înecunește în timpul unei conferințe. Din localitatea Pasadena (California) se anunță că, în cursul unei conferințe profesionale, un profesor, cuprins de un acces de alergie, a împuscat patra profesorilor și a rănit grav două femei, iar apoi s'a rănit el însuși grav.

Evoluția spiritului de bresla

— Principii generale. —

— Urmare. —

Cercetătorul rămâne ulmit, descoperind, cum în aceste vremuri de orbăcăliașă cumplită, ce caracterizează Europa dela căderea Imperiului roman până la începuturile erei, cărucăia sub denumirea de Evul Mediu, în straturile adânci ale societății se plămădea temelia unei noi orânde sociale. Satele de atunci, pretutindeni în Europa, nu se înalțăzau orânduite în obștile devălmășe, având stăpânire colectivă sau de frați asupra moștelor ce le cădea împrejur din zăre până în zăre, cu cu toate pământurile, pădurile, spele și fânatele din cuprinsul ei. Căluza de conducere în aceste obștile sătești era Statul bătrânilor, având un implinitor ales din sânul lui, cu nume de prietar, vornic sau staroste. Găsim și sate adunate localități, alcătuită adevărate federații, adesea împrejmuite cu șanț și

garduri, de unde în părțile noastre se venescu numirea de grădști. Sunt începuturile cetăților libere de mai târziu.

Nu înlocuiește nici timpul, să ne oprim prea mult asupra deslușirii acestei orânde sociale a satului. Ne vom mărgini a spune doar atât, că pare așa de firească orânda devălmășe a obștilor sătești, întrucât nu numai că ea a caracterizat dezvoltarea nouii orânde sociale a Europei Evului Mediu, dar că urmele ei nu au putut fi cu totul șterse de cotropirea orbăduții economiei liberale, după dărâparea feudalizmului. Urmele obștilor sătești rămânesc până și în zilele noastre, prin toate colțurile de țară ale Europei. În țara noastră românească le mai avem și acum sub denumirea de devălmășii, moșnenii și composesorate. Oare nu în asta o mărturie, că adâncul sufletului omenesc, fără să-și dea seama, dănaște flo-

rul firesc al năzuinții oamenilor, către orânda colectivă de împăcare și bună înțelegere cu cel de aproape? Dar cine-l poate fi desaproape omulul altul, decât semenul său, care având aceleași interese de apărare și același năzuință de urmări, se găsește și cu mintea și cu sufletul, alături de dânsu?

Ceare însă pare și mai ulțitor, ceace în deosebire ne interesează pe noi, este faptul orândei meșteșugărilor, în cetățile libere din vremea de atunci. Sătenii își ocroteau viața, pr-un an spus, prin orândă și obștile devălmășe. La meșteșugarii obștile se preschimbă în corporație. Toate ramurile de meșteșug cunoscute sub denumirea de bresle, sălășuile într-un oras, alcatu au introdus în corporație. Prin multe cetăți libere se întâmplă să fie organizate și câte două și mai multe corporații. Săturile lor alcatuiau Statul cetății. Aceasta era în jurul orândului și ocârmulor, ce țineau și diriguiau toate treburile din cetate, atât cele ce se atingeau de cerințele cetățenilor, cât și cele privitoare la legă-

tuile ce aveau breslașii cu lumea din afara cetății. Statul acesta comunal orânduia nu înțea puțin apărarea cetății. Avea grăia zidurilor ce-o împrejmua, orânduia străja ce-avea de prietar veghea la turul sau folosul de până al cetății. Cu alte cuvinte, breslele ocârmuiau cetatea, pentru că săturile alcătuite din meșterii breslelor înțineau în totalitate Statul corporației, care era de fapt Statul comunal al cetății. În cetățile cu mai multe corporații, Statul comunal al cetății era alcătuit de trimișii sau delegații săturilor corporațiilor.

Ca și la obștile sătești, moșia împrejural cetății cu tot ce se găsea pe ea: păduri, apă, fânețe, locuri de cultură, vânat, treceau drept avere comunală.

Breslașii din cetatea aveau drepturi deopotrivă să-și scoată din pădure lemnăria de care aveau trebuință la lucru, clădit și pentru foc. Vittele și le pășteau în totalitate pe islazul comunal. Vânat, pescuiau pe moșia obștescă a cetății, ca pe moșia lor, cu drept curănt, fără plăți cufra ceva.

Dacă însă în obștile sătești spiritul de egalitate, de frație, dănuiește mai îndelungat, se lămuriește prin faptul, că obștile aveau la temelul orândei ei familia nedespărțită, pe care o om. Era la mijloc o legătură de neam, pe lângă aceea de interes. La corporații se căm schimba socoteala. În bresla comunitatea de interes, trece peste legăturile de neam și sânge. O bresla, din corpora-

Jucați cu încredere la

LOTERIA de STAT

COLECTURA OFICIALA

Sediul Central: CLUJ, Str. Regina Maria Nr. 46

LOTERIA DE STAT

Noul plan de tragere pentru luna Mai 1940.

Tranșa albastră

cu tragerea

la 15 Mai 1940.

Câștiguri	à Lei
1	1 Million
2	900 000
3	800 000
4	700 000
5	600 000
6	500 000
7	400 000
8	200 000
44	100 000
360	10 000
1000	2 000
1000	1 000
8000	200
10000	800

Tranșa vernil

cu tragerea

la 18 Mai 1940.

Câștiguri	à Lei
1	6 Milioane
1	4 Milioane
14	1 Million
20	100.000
100	10.000
1000	8.000
800	5.000
Prețul unui sfert de loz Lei 200.	
Lozul este valabil numai pentru tranșa înscrisă pe loz.	
Câștigurile se plătesc jucătorilor fără nici o reținere de impozite.	
203 1-1	

CINEMA „ASTRA”

Dela 9 Mai c. va rula

CADE CORTINA!

Cu: Anneliese Uhlig - Hilde Sessak - Rudolf Fernau
Rudolf Platte - H. Brausewetter.

Muzica: Franz Grothe.

Regia: Geor Jacoby.

BARBU & CĂCIULĂ S.

Brașov, Piața Libertății 29.

Telef. 1363

Telef. 1363

In fostul local KAMNER & JEKELIUS oferă cu prețuri foarte avantajoase articole din fier brut și prelucrat, unelte pentru industriași, articole de bucătărie, țevi de fier cu amănuntele cari aparțin.
162 Mare magazin de carbid. 5-6

știle vechi însușește obligat un meșter, unu sau mai mulți lucrători sau calfe, unu sau mai mulți ucenici. Nu întotdeauna — am putea zice, prea rar — lucrătorii și ucenicii erau neamuri de sânge latre ei, cu atât mai puțin cu meșterul. Legătura temelnică dintre meșteri, lucrători și ucenici era interesul meșteșugului. Cu toate acestea, frățietatea din sânul acestei comunități de interese nu lipsia. Nu numai în vremurile dela început, dar până târziu încoace, lucrătorul și ucenicul, cu deosebire în breslele mici, erau socotiiți, în casa meșterului, pe același picior de egalitate ca și membrii familiei lui. În casa lui lucrau, ospătau, mâncau și erau îngrijiți laolaltă cu toți al casei. Luau parte la toate bucuriile și întristările din casa meșterului. De cele mai adeseori fetele meșterului se măritau cu calfele din casa părintească.

Nici prin acel treptelnic al meșteșugului, spiritul de frățietate nu era prea mult știrbit în bresle. Meșterul era calfa de mai ieri, calfa putea fi meșterul de mâine, iar ucenicul calfa de azi. Era o rotație firească, ce nu stânjenia temelul

egalitar al breslei. Abia când veni vremea ca bresla să producă marfă nu numai pentru piața locală a cetății, când își lărgi până departe câmpul ei de desfășurare, prin cerințele de marfă, ce-i veneau din afară de cetate, abia atunci meșterul își însuși treptat drepturi de stăpân. Ne mai având interesul de astădată să lucreze la cot cu calfele lui, la cerea acestora cât mai multă muncă, care să-i aducă cât mai multe foloase. Legătura dela meșter la lucrător se schimbă încet, încet, ajungând legătura dela stăpân la slugă. Prin asta bresla și pierde pe încetul caracterul primitiv egalitar și nu mai puțin însăși trăinicia ei. Interesele stăpânilor, cari cereau o muncă cât mai fără răgaz și cât mai prost răsplătită lucrătorilor, se diferențiau tot mai mult de-ale acestora, cari la rândul lor, urmăreau o răsplătită cuvenită, după vremea câtă li se cerea la lucru. Deschizătura unui șant se săvârși astfel în sânul breslei, ce-avea să se tot lărgească, dând naștere la toate gălceville din câmpul muncii până în zilele noastre.

— Va urma —

Convocare

România Carboniferă Soc. Anon. convoacă pe acționarii săi în Adunarea Generală ordinară pe ziua de 26 Mai 1940, ora 11 la sedul său din Brașov, în birourile D-lui Notar public Dr. Nicolae Ioanș, str. R. gele Carol Nr. 41. Domnii acționari, cari doresc a lua parte la această adunare Generală ordinară, sunt invitați, să depună acțiunile D-lor până în ziua de 22 Mai 1940, în biroul D-lui Dr. Nicolae Ioanș, Notar public din Brașov, Str. Regele Carol Nr. 41.

În cazul când nu se vor întruni numărul de voturi prevăzute de statut, Adunarea se va ține cu orice număr de acționari, în ziua de 2 Iunie 1940, în același loc și oră.

Ordinea de zi:

- 1) Reînnoșirea activității Societății pe baza deciziei Consiliului de Administrație din ședința dela 24 Aprilie 1940.
- 2) Prezentarea bilanșel de re-deșchidere a activității.
- 3) Mutarea sediului Societății în Baraolt jud. Treiscaune.
- 4) Cooptarea de noi membri în Consiliul de Administrație.
- 5) Diverse relativ la exploatarele Societății.

Consiliul de administrație.
205 1-1

Vinuri superioare,

naturale și albe,
albe și negre, dela
renumitele podgorii
DEALUL ZORILOR
le găsiți la BRAȘOV, la
„Bodega Centrală”
2 Str. Smârdan (Brutari) 2
(prin Mihai Weis și Sf. Ion)
Cunoscătorii le preferă cu încredere

De vânzare

5 loturi de casă fiecare în mărime de 750 m. p. în comuna Satulung din nemijlocită apropiere de parcul comunal din pitorească poziție din „Grădina Domnească”.
Informațiuni la d-l V. IVAN, Turcheș No. 393. 153 7-9

La 1 Iunie se deschid BĂILE GOVORA (JUD. VALCEA)

cu ape minerale iodurate și sulfuroase, suverane în artritism, reumatism, gută, boli de piele, sifilis

INSTITUTUL DE FIZIOTERAPIE cu numeroasele lui aplicațiuni: inhalatii, pulverizatii, insuflatii, inhalatii cu oxigen, aer comprimat, bai hidroelectrice, de acid carbonic, aplicațiuni cu namol, aplicațiuni electrice, raze ultra violete, ultra scurte, diatermie, etc. completează cura balneară.

Hoteluri: PALACE și BALNEARA

cu tot confortul modern

BĂILE CĂLIMĂNEȘTI

cu minunata apă de CACIULATA, recomandată în artritism, boli de ficat, rinichi și căi urinare.

APE PURGATIVE, APE SULFUROASE PENTRU BAL. INSTITUTUL DE HIDROTHERAPIE ȘI FIZIOTERAPIE cu inhalatii, pulverizatii, bai de acid carbonic, hidroelectrice, raze ultra violete, ultra scurte.

PLAJE LA OLT Marele Hotel CALIMĂNEȘTI

cu tot confortul modern

Tarifele la băi și hotelurile Societății

au rămas aceleași ca în sezonul 1939

In lunile Iunie și Septembrie cură completă: forfetară-paușală (casă, masă, băi, taxe) la Hotel Palace și Balneara-Govora și Marele Hotel-Călimănești.

Lămuriri, prospecte, tarife la Societatea „Govora-Călimănești”,
197 Str. Brezolanu 62, București I. 1-1

Banca Populară „BRAȘOVUL” din Brașov
Calea Victoriei No. 35.

Convocare

In conformitate cu dispozițiunile art. 58 din statut și potrivit hotărârii consiliului de administrație se aduce la cunoștința membrilor Băncii Populare „BRAȘOVUL” din comuna Brașov că sunt convocați în

ADUNARE GENERALA ORDINARA,

in ziua de 26 Mai 1940 ora 10 a. m. în localul Băncii din Calea Victoriei No. 35 Brașov, în „Gazeta Transilvaniei” pentru a discuta și hotărâ asupra chestiunilor prevăzute în ordinea de zi.

Dacă în această zi nu se va putea întruni majoritatea membrilor cum prevede art. 62 din statut, ședința adunării generale se va amâna pentru ziua de 2 Iunie 1940, orele 10 a. m. în același local, cu același ordin de zi și când se va ține cu orice câți membri vor fi prezenți.

Bilanșul, contul de profit și pierderi, partida flecării societății și registrele de contabilitate se pot vedea de d-nii membrii conform art. 61 din statut, chiar de acum la sediul Băncii în orice zi, în orele de birou.

ORDINEA DE ZI:

1. Constituirea biroului și constatarea membrilor prezenți.
2. Darea de seamă a consiliului de administrație asupra mersului operațiunilor societății în anul 1939.
3. Raportul Comisiunii Cenzorilor.
4. Aprobarea bilanșului și contului de profit și pierderi, și descărcarea Consiliului de Administrație de gestiunea pe anul 1939.
5. Stabilirea dobânzei ce banca o va lua dela împrumuturi acordate societății și nesocietăților.
6. Fixarea maximului de împrumut ce se poate acorda unui societății sau nesocietății.
7. Stabilirea condițiunilor de primirea depunerilor spre fructificare și dobânda ce urmează a li se plăti.
8. Să se ia cunoștința de împrumuturile membrilor din consiliul de administrație și cenzori.
9. Votarea bușetului pe anul 1940.
10. Să se ia cunoștința de rezultatul inspecțiilor făcute de cenzori și organele instituțiunilor de control și să se avizeze asupra măsurilor și sancțiunilor ce urmează să se ia.
11. Retnoșirea consiliului de administrație cu 1/3.
12. Alegerea a 3 cenzori și 3 supleanți.
13. A se lua cunoștința și a ratifica intrarea și ieșirea membrilor din cooperativă.

Președinte,
Dr. N. Boeriu.

Contabil,
I. Finichiu.

„Opera Regelui Carol“

— Un elogios articol din presa turcă. —

Sub titlul pe două coloane: „Opera Regelui Carol. — In România unirea este acum mai tare ca oricând”, zărele turcești „Cumhuriyet” și „La République” publică impresiunile trimisului lor special la București, d-l Logan Nadi, fiul deputatului lunus Nadi, proprietarul acestor zăre și unul din colaboratorii intimi de pe vremuri, în zilele grele, și marele creator Kemal Ataturk. Zăristul turc scrie între altele:

„Una din țările ale cărei frontiere au fost cum nu se poate mai just trasate, prin tratatele de pace, este România. Până în 1914, țara aceasta era aproape totalmente lipsită de frontiere naturale. Spre a se trasa frontiere cât mai naturale, Românii i-au fost lăsați să se desvolte în întregime de români curajii. Cercetații hărta, fie dinspre Bulgaria, fie dinspre Ungaria și veți constata că frontierele sunt populate de un brâu de populație sută în sută românească. Populația ungară se afla dincoace de acest brâu. Același lucru și cu Bulgaria. Tocmai această situație specială a României a impus granițele actuale.

„Tratatele de pace ale ultimului război au devenit documente ce sunt foarte ușor criticate, adeseori pe nedrept. In ce privește România, exemplul este în fața noastră. In principiu, nimeni nu poate reclama ceva României, care de 20 de ani se găsește surprinsă în interiorul frontierelor sale cele mai naturale.

„Dar în România există și o problemă a minorităților. După ultimele statistici, populația vecinilor noastre atinge cifra de circa 20 milioane suflete. 72% din această populație este ro-

mânească, iar restul se compune din germani, turci, ruși, bulgari, evrei, ucraineni și unguri, în total 28%. Mulțimea acestor minorități de o idele de numărul lor restrâns. Astfel germanii, care formează după unguri majoritatea, nu ating procentul de 4.1% din întreaga populație a țării; iar acești germani trăiesc liberi în România, muncesc, se duc unde vor și cer toate drepturile civile, au școli și zărele lor. Cum se poate găsi atunci în România o singură minoritate care să nu fie mulțumită de soarta sa? Iată însă ce este:

„Problema minorităților nu există în interiorul țării, ci în afara ei. Problema minorităților, care există aproape pretutindeni, nu mai este un scop, ci un mijloc”, un pretext pentru discuțiile și conflictele.

In altă ordine de idei, autorul scrie mai departe:

„In momentul când Europa este amenințată de turburi interne, Regele Carol, care este unul din suveranii cei mai capabili nu numai din Balcani, dar ai lumii întregi, a făcut o mare revoluție. După ce a înșuflețit unirea națională, a realizat una dintre cele mai mari opere constructive: Frontul Renașterii Naționale. De unde înainte de Martie 1938 în România existau aproape 50 de partide politice, astăzi nu există decât unul singur identificat cu Statul însuși. Intențiunea Regelui Carol, a acestui partid de elită, a fost fără îndoială aceea de a pune capăt disensiunilor de partid care minau România în interior. Intru un cuvânt Regele Carol a reușit să împlinească acest scop sublim. România este astăzi mai strâns unită de când oricând.

„Astăzi Regele Carol este iubit mai mult ca oricând și este acum mai popular ca oricând. O Românie unită în jurul Suveranului său capabil, o Românie puternică constituie o mare forță în Balcani. Noi turcii nu putem decât să ne bucurăm de această stare de lucruri și să fim mândri!”

donă comunicate. Și ne întrebăm:

Pentru ce pronunțata deosebire de vederi între ceea ce constată zăarul german „Sathmarer Schwabenpost” despre renașterea germană în județele ardelenne și între părerile asociației din Budapesta condusă de dr. Guido Gündisch care spune clar în discursul ținut în adunarea generală a amintitei asociații, că aceasta primește rapoarte în mod permanent referitor la viața confrăților lor la tot ce se petrece pe „pământul natal” adevărat în Transilvania?

Ar putea deci șeful refugiaților sași în Ungaria să vadă, să constate și să sublinieze desmițarea, pe care șeful șvabilor din Ardeal o face legendei revizionistilor, că afirmă că în România minoritățile sunt asuprite și împiedicate de a se desvolta liber cultural, social, economic și politic.

Și în acest fel să glăsuiește acolo, unde se află.

Pentru că și adevărul își are pretențiile lui, de care nu se ferece decât cel ce fug de dreptate!

Romulus Damian

Informații

Ministerul Economiei Naționale, de acord cu Ministerul Agriculturii și domeniilor, a hotărât ca, în mod excepțional, în ziua de Vineri, 10 Mai, să permită vânzarea și consumul cârnii sub orice formă: proaspătă, preparată sau conservată.

Printr'un jurnal al Consiliului de miniștri s-a hotărât ca mezelurile să fie libere la vânzare în toate zilele.

Se aduce la cunoștința generală, că întrucât târgul săptămânal de mărfă în Brașov cade în anul c. pe ziua de 10 Mai, când este sărbătoare națională, acest târg va fi ținut în ziua de Joi 9 c.

In catedrala ortodoxă metropolitană din Sibiu, a avut loc alături, cu tot fastul cuvenit, deschiderea adunării eparhiale a Mitropoliei ortodoxe a Ardealului. A prezidat P. S. S. Mitropolitul Nicolae Bălan.

Intru un cadru de neîntrecută frumusețe, a fost desvelit Duminecă bustul în bronz al neuitatei Regine Maria, ridicat în semn de ploasă cinstită la Gura Humorului, de către foștii voluntari de sub președinția de onoare a d-lui Teofil Sidorovici și de sub președinția activă a fostului căpitan voluntar d-l Ardeleanu.

In urma intervenției Asociației generale a comercianților de coloniale, delicatose și băuturi din România, ministerul Economiei Naționale a aprobat avizul Comisiei speculei în sensul, că nu există nici o dispoziție în Decretul Lege pentru înfrânarea speculei ilicite, aplicabilă bodegilor și nici o deciziune ministerială nu a trecut „aperitivele” printre articolele de generală necesitate.

Conform legii din 1 Aprilie a. c., comercianții vor prezenta la Administrația Financiară regăsitrele comerciale pentru complotarea taxelor de timbru cu încă 1 leu de fiecare filă, rămase neîntrebuțate la acea dată.

Celebra comedia „Moritz al II-lea” se va reprezenta astăzi seară, în sala teatrului „Astra”, de către cei mai buni comici ai teatrului din Capitală.

D-I Roosevelt

preconizează o convenție internațională pentru a preveni bombardarea populației civile.

Președintele Roosevelt a adresat o scrisoare Crucii Roșii americane în care declară că orice convenție internațională menită a preveni bombardarea populațiilor civile ale națiunilor beligerante ar primi aprobarea Statelor Unite.

Bombardarea acestor populații, adăugă d-l Roosevelt în scrisoarea sa, constituie o tragedie care inspiră groază omenirii întregi. Statele Unite au stat totdeauna în fruntea mișcării care tinde la abolirea acestei practici neomenoase.

Vă asigur, în cheie scrisoarea, că Statele Unite vor adera oricând la orice convenție internațională care ar tinde la protecția populației civile și re-ombatante.

S'a oprit eșirea din țară a oricărei cantități de monedă metalică

Ministerul de Finanțe a hotărât interzicerea scoaterii din țară sub orice formă și in orice cantitate, a monezilor metalice.

In consecință, se revine a-

supra dispozițiilor din trecut, nemaî permițând călătorilor să iasă din țară, decât cu hârtie monedă în valoare de maximum 2000 (două mii) lei, în loc de monedă metalică.

Aliații strâng sistematic cleștele în jurul Narvikului

LONDRA, 7. — Corespondentul din Norvegia al agenției „Reuter” anunță că aliații strâng sistematic cleștele în jurul localității Narvik.

Forțele norvegiene din nord au atins cea mai ferată care leagă Narvikul de granița suedeză.

După informații din izvor suedez, germanii trimis numeroase avioane spre nord.

După unele informații neconfirmate, norvegienii continuă a mai opune rezistență în valea Wild Gul.

Svonuri false privind Balcanii

LONDRA, 7. — Cercurile bine informate din Londra constată că o campanie de svonuri și informații false continuă în Balcani.

In Anglia se desmint categoric svonurile care tind a face să se creadă că Anglia ar avea intenția să deslanșeze un atac în Grecia.

Aceste svonuri au provocat de altfel o desmițare și din partea Turciei.

Moscova desminte

că ar fi concentrat trupe la granița ruso-română.

MOSCOVA, 6. — Corespondentul agenției D.N.B. transmite Cercurile competente desmint știrile date de unele agenții engleze și americane, pretinzând că Uniunea Sovietelor ar fi concentrat șase sau opt divizii în regiunea Carpaților Ucrainei Occidentale, în sectorul de nord al frontierelor ruso-române.

Ministerul de finanțe ține să atragă atenția că a fixat pentru 15 Mai 1940, ultimul termen legal până când se depun declarațiile pentru scăderea sarcinilor ipotecare ce grevează proprietățile clădite și agricole cum și pentru scăderi din impozitul supra-cota.

Acest termen n'a fost nici în trecut și nu va fi nici anul acesta prelungit.

Intrucât scăderile nu se acordă decât pe bază de cerere, contribuabilii care voesc să beneficieze de aceste dispozițiuni, urmează să dea declarații de sarcinile ipotecare, până la 15 Mai 1940 și să le susțină cu dovezi de existența sarcinilor.

Foxterier cu pedigrée, 9 luni, de vânzare. Informațiuni la firma W. Orendi, Brașov, Str. Regele Carol Nr. 6. 2—2

MINISTERUL JUSTIȚIEI Direcțiunea Judiciară

D-I Sublocotenent Paul S. Putere, născut la 8 Iunie 1915 în București, domiciliat în com. Râșnov, jud. Brașov, a făcut cerere acestui Minister de a fi autorizat să schimbe pe baza art. 10, numele său patronimic de Putere în acela de Teșanu, spre a se numi Paul S. Teșanu. Ministerul publică aceasta, conform art. 11, spre știința celorlași care ar voi să facă opozițiune în termenul și condițiunile prevăzute de alin. II. al zăbului articol și de art. 3 din legea asupra numelui din 8 Aprilie 1936.

Reclama este sufletul comerțului. Gazeta Transilvaniei publică cele mai ieftine anunțuri și reclame.

Două comunicate semnificative

In officiosul sașilor din Transilvania „Siebenbürgisch Deutsches Tagblatt” Nr. 20107 pe pag. 4 și Nr. 20108 la pag. 4 a apărut câte un comunicat care merită deosebită atențiune în actualele manifestații politice internaționale.

Comunicatul Nr. 20107 intitulat „Dela compatrioții noștri din Budapesta” ne spune că asociația transilvăneană „Transilvania” și-a ținut a 49-a adunare generală în sala restauratorului sas Fosch din Budapesta (Barós utca Nr. 7), sub președinția avocat dr. Guido Gündisch care cu această ocazie a declarat: „noi suntem aci, viața noastră și activitatea noastră aparțin comunității poporului german și patriei noastre ungare”. Azi repetăm mărturisirea că în acest mare spațiu (adică în spațiul fostei Ungarii) se găsește și mica noastră activitate de asociație, în primul rând cultivând legăturile noastre cu solul nostru natal, de unde primim rapoarte în mod permanent, informându-ne despre tot ce se petrece pe acest sol natal (adică în Transilvania).

Nu fac nici fel de comentariu acestor declarații ale șefului sașilor refugiați în Ungaria, dr. Guido Gündisch, care în

Decembrie 1918, nu voia să recunoască voința poporului român din Transilvania, Banat, Crișana și Maramureș, pronunțată în marea adunare națională dela 1 Decembrie 1918 la Alba-Iulia.

Comunicatul al 2-lea vorbește despre renașterea germană în ținutul județelor Sălaj și Satu-Mare, reproducând pasagi din săptămânalul german „Sathmarer Schwabenpost”, datat 21 Aprilie a. c., prin care șeful organizației șvabilor d-l Ștefan Wieser (de profesie preot și profesor, un om foarte cumsecad, sincer, cinstit și profund recunoscător românilor care îl ajută în toate împrejurările) demonstrează că grație concursului autorităților române și al Românilor înțelegători, germanii de origine din aceste ținuturi se deșteaptă mereu, lepădându-se de maghiarizarea de ieri și revenind la matca lor națională. In special ținutul nu vrea să mai știe nimic despre maghiarism, la care este ademenit de către preoții și învățătorii romano-catolici, pretutindeni pronunțându-se cu însuflețire pentru germanismul lor, deși mulți dintre tineri nu vorbesc decât ungurește cu părinții lor, complectamente maghiarizați.

Stăm nedumeriți în fața celor